

TISZAVIDÉK

VEGYES TARTALMU HETILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre 4 frt — kr. Negyedévre I frt — kr.
Fél évre 2 frt — kr. Egyes szám ára 10 kr.

Megjelen minden vasárnap reggel.

Hirdetéseket a kiadóhivatal jutányos áron vesz fel.

Felelős szerkesztő és kiadó

S Z I L B E R J Á N O S.

SZERKESZTŐSEG:

Csongrád, Magtár-utca 41. szám, hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

KIADÓHIVATAL:

Csongrád, Magtár-utca 41. szám, hová az előfizetések, hirdetések, közlemények intézendők.

A vidék.

Az utóbbi két évtized alatt, de különösen érezhető a mostani években, hogy a vidék rohamosan hanyatlak és szegényedik. A vidék iparosai és kereskedői nyögnek a keresetlenség és a szegénység jármái alatt, a legéletrevalóbb vállalatok panganak és általános a minden ágon való hanyatlás.

Csodálatos, ha vizsgáljuk ennek okait és rájövünk az okokra. Különbösen is egy szomorú tényt lehet a bajok összes kuforrásának tekinteni. Mindenki a fővárosba törekszik, ott akar érvényesülni és ha már a vidékre „assa el magát,” legalább szükségleteit a fővárosból szerzi be.

Ha kell butor, azt a fővárosban olcsóbban kapom meg gondolja az illető. Itt nagyobb a választék, nagyobb a konkurencia és így kisebbek az árak. Arra nem gondolnak, hogy ott nagyobbak a munkadíjak, vagyont képvisel a házbér, s nagy az adó. A butorgyárosnak pedig ezt vevőin keil behozni. Még a konkurencziát is a vevőnek kell megsínyleni, mert a gyárosnak nagy választékot kell raktáron tartani. És a nagy raktár nagy összegbe kerül, a nagy választék nagy tőkét foglal magában és honnan szedik a kamatokat? A vevőkből.

Igy van ez minden vonalon. A fővárosból szerzik be a családok divat-

czikkeiket és csak azt tartják szépnek, izlésesnek, szemrevalónak és viselhetőnek, a mi a fővárosból kerül ki. Valóságos versengést folytatnak a vidéki előkelő családok nőtagjai, hogy egy-egy ruhadarabjuk izlés és kiállítás tekintetében páratlanul álljon és ahhoz hasonló ruhadarabja ne legyen egyik ismerősének sem. Ha a vidéken készítetté, úgy ha valakinek megtetszik, egyszerűen utánna csináltatja. De keresse fel a fővárosban az eredeti forrást!

Ezt a versenyt is persze a vidék kereskedelme sinyl meg.

De nemcsak a bevásárlásokat, a szükségleteket fedezik a fővárosból.

Ha egy vidéki földbirtokosnak tökére van szüksége, vagy ha egy töképezés-pénzt akar elhelyezni, kölcsönt a pesti intézeteknél vesz, tőkéjét a pesti intézetekben látja biztosítva. Ha pedig ez a töképezés részvények vásárlására szánja el magát, úgy pénzt ugyancsak fővárosi vállalatok részvényeibe fekteti, de nem meri pártfogolni városa ipari és pünzügyi vállalatait.

Szóval: a vidéki nem pártfogolja a vidéket és tömjénezi valóságos majomszeretettel mindazt, a mi fővárosi.

Igy azután pusztul a vidék. De pusztul maga a vidék intelligenciája is. Mert a hanyatlás nemcsak az ipar és kereskedelem rohamos pangásában és

hanyatlásában mutatkozik, hanem más jelenségekben is.

Igy pl. a diplomás emberek és mindazok, kik tudományukkal vagy tehetségükkel érvényesülni akarnak, a fővárosban kívánják elérni boldogulásukat. Kicsinynek tartják erre a vidéket és nem méltónak, hogy ott szerezzenek maguknak hirt, tiszteletet vagy elismerést.

S az illetékes körök — sajnos — maguk is osztják ezt a hibás nézetet.

A nagy tehetségnek a központban a helye! Ez a jelszó. A nagy tehetségnek szüksége van a fővárosi légkörre és csak itt találhatja meg az ő méltó helyét és környezetét.

Pedig ez nem igaz. A nagy tehetséget észreveszik és méltányolják mindenütt és a nagy tehetségekre tisztelesen szüksége van a vidéknek.

A vidéknek most nincs társadalmi élete. Nem lüktet vér a vidéki társadalomban, mintha halálálmát aludná. Egy-két nagy város életképes és munkabíró társadalmától eltekintve, a vidéki városokban nincs élet, nincs gyülekezés, nincs együtt-működés, és nincs semmiféle társadalmi akció. Nem törődnek sem irodalommal, nem éreznek magukban erőt és akaratképességet nemes célok előmozdítására és humánus alkotások megteremtésére, legfeljebb csak politizálnak.

Igy vagyunk persze a vidéki szín-

A TISZAVIDÉK TÁRCZÁJA.

Fényes csillag . . .

Fényes csillag van az égen,
De nem ragyog az én nékem;
Fejem fölött borus az ég,
Haj de nem is ragyogott még
sohse nékem.

Erdő szélén patak partján,
Szomorú fűz lombos alján,
Holdvilágos csöndes éjen,
Várva-várlak egyre régen,
de hiába.

Hej, pedig, hogy esküdtél,
Hogy eljössz és mégse jöttél;
Csalfaságod hütlenséged
Ne bocsássa meg tenéked
az Uristen.

Somlyó Sándor.

Egy nap a Dunán.

Elöttem feküdt a duna csendes hullámai-val; hatalmas gesztenyefák árnyalják a báziszi gőzhajó kikötő sétáló helyét s virágzó granát fák és leánderek diszítik az utszéleket. Üres a sétány, csak néhány munkás

léptei ütnek egyenletes zajt a vastag kavicson porondon. A víz partján akácfa csoport árnyában lóczák vannak, az egyik padon vándor legény aludt, tarisznyáján nyugtatva a fejét a másikon öreg anyóka, hagyott színű batyujára könyökölt.

A gőzbajó már egy órát késett; leültem egy harmadik padra s néztem a szerbiai hegyek laukás zöldjét s a hatalmas folyam hullám gyűrűt; midőn elfogytak a hullámgyűrűk, kavicsokat dobtam a vízbe s fűrkésztem a víz titokzatos mélységét.

— Mélyebbek az ön gondolatai annál a viznél — szólalt meg mögöttem egy hang. — Középtermetű barua férfi állt előttem, akivel legkevésbé gondoltam itt találkozni.

— Ön is a hajóra vár? — kértem a kölcsönös üdvözlés után.

— Igen, megyek a fekete hegyek közé, ön pedig bizonyosan tanulmány utat tesz ezen a vidéken; ha elfogad örömmel leszek kísérője, ismerem a vidék minden részét.

— Köszönettel fogadom — viszonzám kissé szórakozottan.

— Pedig jobb volna ha, kerülném önt, s lennék én az északi sarkon; ha ön délgege alatt mulat, de ha véletlen közelébe

hozott, miért térnék ki. Végzetes arcán sötét tragikum volt, mely határozott benyomást gyakorolt reám.

Fél ora múlva a hajón voltunk. A fedélzeten a társaság igen előkelő, de kissé nemzetközi volt, a mi ezen a vidéken nem ritkaság.

Egy sápadt francia bankár magas rangu tisztekkel kártyázott, angol turisták közönnnyel szemlélték panoramáját egyaránt. Szőke német hölgyecskek utinaplójukba jegyeztettek, mintha csakis azzal tudnának társalogni; a többi utasok vidám csoportokban csevegtek.

Szemlélgettem a tarka csoportokat. Ventár mellett ült s mély gondolatok örvényével látszott küzdeni. Ismeretségünk épen oly véletlen játéka volt, mint most találkozásunk.

Az esti szél átsuhant a lombok között, lassan hulltak a sárgult levelek a földre, egy terebélyes bálványfa tele volt fűrtös virágokkal, ábrándozva járt a hold a fellegek között s midőn ezüst sugara megvilágította a hatalmas felsőtét levelek közt diszló virág koronáját, zsongva ébredt föl az éj ábránd világa; tele volt a levegő édes szerelemmel. A tánczó párok szétoszlottak

házakkal is, melyeknek nincs közönségük, az irodalmi társaságokkal, melyeknek nincs elég tag működési körük, így a sajtóval, melynek nincs közönsége, így a csekély számú jótékony körrel, melyeknek nincsenek tagjai, hacsak a kaszinók kártyakompániáit nem tekintjük jótékonycélú társaságoknak.

Foglalkozni kellene a vidék bajaival és mostani hanyatló állapotával, friss vért, embereket kellene levinni a vidékek társadalmába, a kik tudnának ott új életet is kelteni. Mozgalomnak kellene keletkezni az ipar és kereskedelmi kamarák kebelében, melylyel megátolnák a vidéki ipar és kereskedelem pusztulását, és keresztül vinnék, hogy a vidék a vidéken szerezzék be szükségleteit.

Ha nagyobb töke fog állandóan közkezen forogni a vidéki városokban, ha nagyobb lesz kereskedelmi, ipari és közgazdasági élete, ha a vagyonosodás nagyobb mérveket ölt, úgy a javulás önként magában rejti a társadalmi téren való javult állapotok bekövetkezését is.

A pénz mozgó ereje mindennek és ha nem küzdenek vidéki polgártársaink gondokkal és rendelkeznek tökével, bizonyára nem ijednek meg és nem huzódnak vissza minden nemes-célú társadalmi akcióitól, hanem igenis részt vesznek a társadalmi életben és ezzel valódi társadalmi életet teremtenek.

És ha a vidéki városoknak társadalmi élete eleven és működés-képes lesz, nem fognak a fővárosba kíváncskodni mindazok, kik tehetségüket és tudományukat most nem érvényesíthetik.

— **Községi közgyűlés** volt f. hó 7-én d. e. a községváza tanácstermében. Mielőtt a községi közgyűlés a 7 pontból álló tárgysorozat tárgyalásába bocsátkozott volna, általános tetszés mellett mondta el interpellációját Hegyi Antal plébános, ki is kérdést intézett a községi előljáráshoz, hogy van-e tudomása azou körülményről, hogy az utóbb tartott országos vásár alkalmával, a venni szokott 3 kr. kiállítási-díj helyett 30–50 krt, sőt 50–60 krt is szedtek a

passzusok kiállításáért? Ha igen, tett-e intézkedéseket az előljáráshoz ezen visszaélés megtiltása tekintetében? E kérdésre Sohlya Gyula főjegyző megnyugtató választ adott, kijelentvén, hogy a passzus-ügy a főszolgabíró kezeiben van. Ezen kijelentés tudomásulvétele után kérte még interpelláló, hogy annak idején, a főszolgabírónak ez ügyben történt intézkedése, a képviselő testülettel közöltessék. Értesültünk a „passzus“ irás pro- és epilógusáról is, tudjuk a „passzus“ című népszimű két főhősének nevét is, melyeket azonban az ügy befejezéséig — kiméletből — elhalgatjuk. Annyit azonban megjegyzünk, hogy a „passzus-ügy“ köré csirke és tojás élelmi cikkek is vegyülnek. A főszerepet azonban nem a csirkefogók sem pedig a tojáskereskedők játsszák el, hanem mások. — Ez után kezdetét vette a rendkívül érdekes és különös közgyűlés. Érdekes azért, mert a közgyűlés tagjainak egy-némelyike leleplezte a másikat, s mondanuk sem kell, hogy e leleplezések nem minden utóhatás nélkül hangzottak el. Különösnek pedig azért mondható a pénteki közgyűlés, mert a halgatóság (?) is nagy számban volt jelen. Nem vagyunk ellenségei a nyilvánosságuknak, de még sem tartjuk helyesnek a *közhangulat* illetően képeni megnyilatkozását. A közgyűlés lefolyása egyébként a következőleg hullámzott a hangulat hullámai között: Mészáros Henrik által a megvenni szándékolt üres telek átengedése tárgyában akként határozott a közgyűlés, hogy a telket □ ölenként 80 krval, vevőnek átengedte. A tárgysorozat második pontját a közgyűlés szintén elfogadta, s elhatározta, hogy a teési vicinális ut céljaira Vincze Lajos tulajdonát tevő 2 házrész rétet megveszi 120 frtért. A 3-ik pont alatt tárgyalta a közgyűlés Fodor Sándor kérelmét, melyben a belvárosi háza melletti telket □ ölenként kéri a várostól, melyet □ ölenként 50 krjával át is engedte átengedőnek a közgyűlés. Ehrmann Netti békési illetőségű lakosítási engedélyt kért Csongrádon, mit az előljáráshoz 25 frtért adott volna ki. Mely összeg megfizetését kérvényező sérelmesnek tartotta s a vármegyéhez megfellebbezte az előljáráshoz idevontatkozó határozatát, mivel most a megye kérvényező elutasította. Orvendetes tudomásul veszi a közgyűlés, hogy a f. évi ápril hóban foganatosított községi pénztárvizsgálat alkalmával, a pénztár a legnagyobb rendben találtatott. Ez után a közgyűlés a tárgysorozat 6. pontjában felvett ügy elintézésébe bocsátkozott. Felolvasta az előadó Sohlya Gyula főjegyző a képviselő testület által kiküldött bizottság jelentését, melyben Szvoboda Ferencz ügyvéd részére a liquidáció ügyben való képviselőletért 12000 frtot véleményez a községi pénztárból

nevezett ügyvéd részére honorarium képpen kifizeteni. A kiküldött bizottság véleményének meghallgatása után, Dr. Szarka Mihály ügyvéd enelt ez ügyben szót, ki ez ügy állását, a miniszteriumban történt átnézése után, egész precizitással tüntette föl; Szvoboda Ferencz ügyvéd az ez ügyben való képviselőletért, ez ideig mintegy 5000 frtot vett fel, költségei címen, a községi pénztárból. Különösen feltűnt a költségcsatási jegyzék azon pontja, mely pontban a liquidációra vonatkozó ügyiratokat tartalmazó koffer viteldijául 14 frtot számított fel a megbízott. Többen szóltak a mellett is, hogy Szvoboda Ferencz ügyvéd ez ügyben tevékenységet fejtett ki s így a felszámított díjait meg is érdemli. Többek hozzászólása után még Forgó Gergely II. bíró emelt ez ügyben szót, ki a 12000 frtot nem nyilatkozott ugyan hajlandónak megszavazni, de annak egy kis részét, melyre — mint mondja — Szvoboda érdemeket tett, kész megszavazni. Ez után elrendeltetett a névszerinti szavazás, mely alkalommal a szavazatok a következőképpen oszlottak meg: A 12000 frt kiutalása mellett szavazott 12, ellene pedig 26 képviselő s így Szvoboda Ferencz ügyvédi díjának kiutalását a képviselőtestület 14 szótöbbséggel megtagadta. Végül tudomásul vette a közgyűlés a II. ártézi kut engedélyezésére vonatkozó okiratoknak az alispán által történt kiadását. A közgyűlés déli 12 órakor, Dr. Szarka Mihály ügyvéd lelkes éljenzésével ért véget.

Ujdonságok.

— **A lourdesi szobor bucsuja** f. hó 9-én fog megtartatni. A szölok közt felállított lourdesi szobornál szép tábori-sátor alatt tartatik meg a szentmise. Hova a processió első mise után fog kiindulni.

— **Lapunk** mult évi egyik számának II. cikke a vámközösséggel foglalkozott, noha már a cikk első fejezetében kijelentetük, hogy a vámközösségről nem politikai szempontból kívánunk szólni, de azt közgazdasági érdekénél fogva ez oldalról kívánjuk megvilágítani. Mindezenáltal a szegedi kir. ügyészség cikkünket politikai cikkeknek látja s emiatt — egyik utóbb kézbesített végzésével — lapunk felelős szerkesztőjét — sajtórendőri kihágásért vád alá helyezi.

— **Betiltott munkásgyűlések.** A szocialisták Szentesen, Zentán, s több vidéki városban terveztek május hó 1-ső napjára népgyűléseket, melyeknek leginkább a munkások helyzetének javítása és az ideai aratás programjának megbeszélése lett volna, a szocialista gyűléseket azonban, a miniszter egyik újabb intézkedése folytán, mindenütt betiltották.

az erdőcske hús utaira. Ventur arcza át volt szellemülve, halkán remegve beszélt egy oly hatalmas érzelemlől, mely nem türi az okosság, a megfontolás érveit; nyilatkozni keil.

— Szeretem önt az első pillanattól fogva, szédítő, hódító hatalmával fogott el egy olyan érzelm, melynek létezéséről fogalmam sem volt. Meg sem érdemlem azt a nagy boldogságot, melyet az ön szerelme nyújthatna nekem, de én az ön lényében isteni hatalmat látok mely újja teremthet engem. Nem kívánom, hogy válaszoljon nem akarom vonzalmát kiereszokolni, csak engedje meg, hogy beszéljek! Többet nem kívánhatok. Óáz ez lelke sivatagán, tíz évi szenvedés után . . .

Mélyen meg voltam hatva. Ugy tekintetem az ifjut, mint egy lelki beteget, a ki nagy átváltozás hullámain vergődik.

Szemeiben olyan imádat szerű könyörgés volt, mely minden tekintetével azt látszot t mondani: „Óh! Bocsásd meg a multat, meutsd meg lelkemet, mely jó és nemes akar lenni“. Volt valami hódítóan vonzó a gondolatban, újja teremteni egy ember lelki világát. S mi is volt az a nagy bün?

Fiataltiszt volt, le tették ezredét a bosz-

nai határszélre. — A balkán félsziget forrongott ez idő tájában, a kis szerbia Obranic Milán gyeuge uralma alatt befolyásolva orosz hatalom által, egy sokat szenvedett mártir országának tünt fel a szerb fiu képzelmében.

A Nagy Battenberg Sárdor akkor daczolt oly hősileg az orosz hatalommal s kimondta a kis Bulgária független fejedelemségét, daczára hogy az európai nagyhatalmak azt elismerni nem akarták. — A tisztbojt megnyitotta előtte a felső köröket, ismeretségre jött Karagyaryevics herczeggel, a ki mint régi trónkövetelő, összeesküvést szervezett az Obranic dinasztia ellen.

Mohón szivta magába a hódító szavakat, mely egy nemzet boldogítását festette előtte. S egy napon megszökött ezredétől.

Midőn fölébredt örvöngő álmaiból, hadi törvényszék előtt állt.

Tekintettel az ifjuságára a királyi kegyelem megmenté a haláltól, de öt évre elvették tisztibojtját.

Midőn elváltunk, azt mondta bucsu képpen: — Nézzen föl néha a Sziriuszra, lelkemet küldöm a csillag sugarán önhöz.

Gondolataim kiteptem ez emlékek körül

s a vidéket kezdtem szemlélni.

A duna it- meredek sziklafalak közt kigyózik tova szabályszerű távolságban mélyedések látszanak a sziklákba vésve.

— Miféle nyílások ezek? Kérdem Véndurtól — fölrezzent gondolataiból s szórakozottan nézett az általam mutatott irányban.

Ez nagysád, Tajánus hatalmas művének romja, melyet rabszolgáival végeztetett, e nyílásokba volt helyezve a hidat tartó gerenda, melyen e járhatlan utakon elvoulult, — itt-ott látszik még a hid boltozatából egy köoszlop, — s ott tovább egy fekete márvány lap a sziklába vésve, rajta felirat is látszik. — Tiberiusz római császár kezdte az építkezést a Duna jobb partján Kr. u. 100 ban. Trajánus folytatta az építkezést, azt bizonyítja a márvány fölirat.

— Ez valóban örök időkgig tartó emlék, ha csak egy föld forradalom nem temeti be a Dunát a kétország hatalmas szikláival.

— A nagyravágyás az emberi élet fórgója volt mindig, — midőn már az életben minden elérhető birt, akkor még az emberi életet tul haladó emlékek után vágyik, Trajánus még itt nem fejezte be alkotásait — folytatá álmodozva — még egy köhi-

— **Betörő-banda.** Lapunk mult számában ígéretet tettünk, hogy a vizsgálat befejezése után, még egyszer visszatérünk Szlávik Tamás és társai viselt dolgaira, melyeket ez alkalommal a következőkben adjuk: Szlávik Tamás mult hó 24-én egykedvűen tért lakására, hol nejevel heves szóváltást kezdett. Ezen szóváltásra az arra czirkáló rendőrök figyelmesek lettek s az ott hallottak alapján Szlávikot letartóztatták, ki azonban magát csakhamar igazolta s így szabadon bocsátották. — A Szlávik szabadon bocsátása utáni napokban történt, hogy Surányi Rókusné házában az ablakon át, horog segítségével, 4 párnát kihuztak s azt ellopták. Bogdán József a helybeli csendőrök parancsuokra az esetről értesülvén, nyomban elindult a helyszíni szemle megtartására. Hol azonban éppen semmi tudósítást nem kapott, mely a tettes nyomára vezetett volna. Nevezett őrsvezető által nagy tapintattal vezetett nyomozás közben Szlávik Tamás is gyanuba került, kit ekkor újból letartóztattak s tőle sikerült meg tudni, hogy az utóbbi lopást Kutasi István alpári lakos követte el. A következő napon már Kutasit Csongrádra hozták, ki Szlávikot büntársának vallotta. Bogdán József őrsparancsuokra azonban még ezen beismerő vallomások után, nem bocsátotta szabadon a bűnösöket, de sőt nagy körültekintéssel folytatta a vizsgálatot, míg végre a két büntárs újabb 17 büntársat nevezett meg, kik Csongrádon, Szentesen, Alpáron és a kécskei határban általuk elkövetett kilenczvenhét esetben betöréses lopásról, két rablásról és több kisebb lopásról tettek beismerő vallomást. A kézrekerült betörő-banda kinyomozása körül Bogdán József őrsparancsuoknak, ki teljesen önállóan folytatta ez ügyben a vizsgálatot, vannak hervadhatlan érdemei. Elismerést érdemel azonban Báthori csendőr is, ki parancsuokra oldalán színtelen tevékenyen működött.

— **Nagyréti birtokosok figyelmebe.** A kataszteri mérnökök városunkba érkeztek, hogy a nagy rétet telekkönyvvezetés végett felmérjék. Ennélfogva minden nagyréti birtokos karókkal jelölje meg földjének határát, mely karókou a tulajdonos neve és lakása feltüntetve legyen.

— **Halálozás.** Lapunk zártakor vettük a következő gyászjelentést: Alulírottak, a közeli és távoli rokonok nevében, mély fájdalommal tudatják, hogy Szemerjay D. Lajos 48-as honvéd, volt városi pénztáros, tudógyuladás következtében, 1897. május 4-én, d. u. 1 órakor, életének 71. évében, jobblétre szenderült. Azt mondja a szentírás, hogy a keresztények egymásnak terhét hordozzák, s úgy töltsék be a Krisztus törvényét. A megboldogult megértette az Irás intó szavát, mert azoknak terhét hordozta, a kik

dat épített a Dunán, romjait meglátjuk Orsován alul a Vaskapu közelében. E mű oly nagyszerű volt, hogy méltán fölkelté az utókor bámulatát is. Egyáltalán az ókori építészeti zsenije mellett a mi korszakunk majdnem törpemarad, — olyan arányokban, mint a damaskusi Apolodorus épített, a ki e hidak tervét is készítette, ma nem tudnak építeni.

— Talán a híres Traján oszlopot is ő emelte?

— Igen, — s tudja nagysád miért oly csudaszerű ez oszlop?

— Nem — mi nők csak vázlatosan tanuljuk a történelmet.

Ventur végig simította felleges homlokát, s mintha e pillanatban elfeledte volna, milyen is az az oszlop, szemeiben a fölzavart férfi lélek mély örvényeit láttam.

— Talán még is emlékszem szóltam újból, látva szórakozottságát.

— Fehér márvány hengerekből áll, melyet csavar alakban kigyózó szallag övez, s ezen a dák háboru eseményei vannak feltüntetve, a dákok és romaiak fegyverzetével.

— Hálásan tekintett reám. A társalgás

most az édes apa, a nevelő apa koporsójára és sirhalmára a gyermeki fájdalomnak könnyeit hullatják. Kisznevett porait 1897. május 6-án, d. u. 4 órakor adjuk át az anyaföldnek, a református temetőben, a református anyaszentegyház házi és temetői gyászteremtése után. A mi Urunk Jézus Krisztusunk békesége legyen ő vele! Szt. Udvarhelyt, 1897. május 4-én. Szemerjay Lajos, adóhivatali ellenőr, mint fia és neje Ráduly Róza. Szemerjay Erzsike, Szemerjay Irénke, mint unokái. Csiki Miklós, áldozópap, gymnasiumi tanár, mint nevelt fia.

— **Két kulacs és egy koffer 14 frt.** Dr. Szarka Mihály, midőn Budapesten járt, felment a Miniszteriumhoz az ártéri liquidációs aktákat megtekinteni. Az akták között persze „utazási számlák“ is voltak, melyek között egy oly pont is tüdőklött, a hol Szvoboda Ferencz egy kofferszállításért 14 (tizennégy) frtot számított fel. Tekintettel ama zónás körülményekre, melyek között jelenleg Magyarország egyik pontjától a másikig 4 frtért bármikor el lehet jutni vanaton, tisztelettel kérjük az állomási főnök urat, hogy 14 frtért hányszor utazhatni ártéri ügyben Bpestre és vissza, marad-e a 14 frtből meg valami, s ha marad, két kulacs bort, bármely két kulacsos politikus vehet-e magának, megihatja-e, s végre, ha megitta, jól esett-e a két kulacs bor?!

— **Hideg május.** Hirt adtunk a szegedi Falb időjósásáról, aki megmondta, hogy május 2 ára hideget várhatunk, sőt 16—20-ra esetleg fagyot is. A hideg egy nappal megkésve volt is jött. Május 1-én és 2-án tikasztó volt a nap, de már 2-án éjjel hűvökre változott az időjárás. 5-én és 6-án egészen hideg májusunk volt. A jövő héten különben a fagyos szentek ideje is elkövetkezik s bizony, ha közben kissé meg nem enyhül az idő, — aligha teljes mértékben be nem következik a szegedi Falb jóslása, hogy még fagyot is hoz a gazda reményére a hideg május.

— **Országos vásárunk,** mely mult vasárnap tartatott meg, néptelen volt s így a foigalom is igen csekély volt, mely az iparosok és kereskedők általános panaszát vonta maga után. A szombaton tartott jószág vásár is az esőzés miatt ugyancsak nem a várt eredményekkel záródott.

— **Kert megnyitás.** A városi népkert ünnepélyes megnyitása f. hó 1-én és 2-án tartatott meg, mely alkalommal látogatott táncmulatság is tartatott — a kerti szü körben.

— **Cigaretta óriás.** A kormány meglepetést készít a dohányzó polgárainak. Új fajta cigaretta gyártásával foglalkozik a magyar pénzügyminiszterium. Az új cigaretta minősége a lehető legjobb lesz, mert kerti do-

megszakadt, mint rendesen, ha a szavak csak konvencionálisak s a gondolatok másutt röpködnek. — A hajó gyorsan uszolt tovább. — Ovál alakú szigetek füzekkel borítva tüntek el mellettünk, meredek sziklafalakból sötét barlang nyílások ásitottak a Dunára, majd fantasztikus sziklacsoportok mohos csucsai meredtek az égnek, váltakozva sötét zöld lombu erdőséggel. — Beértünk a Vaskapu csodás szirtjei közé. — Kavargó örvények forgatagán tört meg a napsugár, a vízszin változatai búvó szépséget nyertek, a mély feketétől az égbolt halvány kékjéig minden árnyalat üzte kápráztató játékát.

— Néma bámulat zárta le az ajkakat, s midőn mindenki megnémult a természeti szépségektől, Ventur visszanyerte önuralmát és beszélni kezdett.

Megfigyelte azt nagysád hogy az emberi lélek medrébe is vannak a Vaskapuéhoz hasonló sziklakövek, amik elzárják a rendes utakat, — s ha csak örvényeken haladhat az élet hajója — mi sorsa lehet akkor a hajósnak? Áldástalan küzdelem semmi egyébb.

Idegesen felkaczagott... S még az olyan

hányból készítik, nagysága a portorico szivarral fog vetekedni s az ára mégis csak egy krajczár lesz. A borítékát az új cigarettának nem papirosból, hanem dohánylevélből csinálják. Vagy tiz évvel ezelőtt voltak már ilyen fajta cigaretták, akkoriban hölgy szivarnak hívták.

— **Felvétel óvónöképző intézetbe.** A hódmezővásárhelyi állami óvónöképzőintézetbe az 1897/8 tanév I. évfolyamára 40 kedvezményes hely lesz üresedésben, még pedig: 17 bejáró. 5 egész díjat (évi 100 frt) 12 féldíjas (évi 50 frt) és 6 ingyenes hely. Az ezen kedvezményekre igényt tartók f. évi május hó 31-ig dr. Tergina Gyula csongrád-megyei kir. tanfelügyelőhöz címzett folyómodványokat Ribiczey Aladár hódmezővásárhelyi igazgatóhoz kötelesek beküldeni. Folyamodhatnak kik 14—40 évesek, ép egészséges testalkattal jó zenei hallással és jó hanggal bírnak, látó és beszélő szerveik hibátlanok, a felső népiskola I. polgári — vagy felsőbb leányiskola IV. osztályát legalább jó sikerrel végezték. A folyómodványhoz csatolandó: A megelőző tanévvégi és a folyó tanév látogatási bizonyítványa. 2.) Keresztlevél. 3.) A családfő polgári és a szülők vagyoni állását feltűntető községi bizonyítvány. 4.) Családi értesítő. 5.) Ujraoltási bizonyítvány. 6.) A testi épséget igazoló tisztí orvosi bizonyítvány. 7.) Esetleg a nyelvismereteket igazoló bizonyítvány. Felvételi vizsgák f. évi július hó 1-ső napjaiban tartatnak, melyre a behívók kellő időben fognak szétküldetni. A felvételi vizsgák írásbeliek (magyar nyelv és számtanból) és szóbeliek (magyar nyelv, földrajz, történelem és számtan) ezen kívül megvizsgálatnak zenei hallásukra és testi rátermettségükre nézve. A felvételek csak a nm. vall. közoktatásügyi miniszter urnak jóváhagyása után válnak végérvényessé.

Henneberg-selyem csakis akkor valódi, ha közvetlen gyárból rendelik — fekete fehér és színes 35 krtól 14 frt 65 krig — méte renként sima, csikos, kockázott mintázott, damasztot stb. (mint egy 240 különböző minőség és 2000 mintázatban a megrendelt áru, postabér és vámmentesen a házhoz szállítva mintákat postafordulóval küld: **HENNEBERG G.** (cs. és kir. udvari szállító) selyemgyára Zürichben, Svájcba címzett levelekre 10 kros és levelezőlapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. Magyar nyelven irt megrendelések pontosan elintéztetnek.

— **Erdekes Heckscher József** hamburgi bankárnak lapunk mai számának hirdetési rovatában levő »szerencse-jelentés.« Ez a bankház az itt és a vidéken nyert összegeket pontosan és titoktartóan eszközölt kifizetésével olyan kitűnő hírnévre tett méltán szert, hogy e helyen is felhívjuk a közönség figyelmét mai hirdetésére.

lélek is örökké naiv marad, ha nem tudja elüzni az ábrándokat. — Nézte a Szíriusz fényugarát? És megtalálta annak foltjain az én lelki küzdelmeimet? Tudom, hogy nem nézte — miért is tépelődött volna vele. Én a társadalom ítélő székére biztam eldöntését annak, lehet-e jogom a boldogsághoz — s ez az ítélőszék azt mondotta, hogy nincs! — A férfinak első a becsület — s nekem a becsület azt parancsolta hogy tépjem össze szívem balga vágját... Pedig a társadalom összes ítélkezése ostobaság volt, két élet lett általa még boldogtalanabb.

És nézte hosszan, merően az égen kigyuló csillagok ezreit, a Szíriusz csalfa csillagását, reszketését... remegett az ajka, s a szemei telejöttek könnyel...!

— — — — —
Aztán elváltunk, — elvitte szenvedélyes lelkét a fekete hegyek közzé, — talán majd egyszer öszülő fűrtökkel ismét találkozunk.

Rignó Mariska.

Valóságos Isten áldása köhögésnél, rekedésnél, elnyálkásodásnál, a tüdő- és torok betegségeknél **EGGER** díjjutalmazott **Mell Pasztillái**, és senki el ne mulassza — saját jól felfogott érdekében — azoknak idejekorán való használatát. Számtalan elismerő hálanyilatkozat tanuskodik elvitázhatatlanul e kitűnő szer biztos hatása mellett, kapható **25 kr, 50 kr és 1 frtos** eredeti dobozokban minden gyógyszerárban; fő és szétküldési raktár: **Budapest, Nádor-Gyógyszertár Váci-körút 17. sz.**

Közgazdaság.

A trieszti általános biztosító-társaság (Assicurazione Generali) t. évi április hó 12-én tartott 65-ik közgyűlésén terjesztettek be az 1896-évi mérlegek. Az előtűnik fekvő igen terjedelmes zárszámadás 60 oldalra terjed és mint minden évben úgy az idén is számos rendkívül érdekes statisztikai adatokat tartalmaz. Ezen jelentésből látjuk, hogy a központi igazgatóság a napirend előtt szomorú kötelességnek felelt meg, midőn elhunyt, felejthetetlen, érdemű magyarországi képviselőjéről Rott Józsefről követezőképpen emlékezett meg kegyeletteljesen: — „Rott József budapesti képviselőségünk főnöke, legelőkelőbb munkatársunk, ki kora ifjúsága óta felülmúlhatatlan buzgalommal szentelte teljes tevékenységét és szellemének kiváló adományait a társaság érdekeinek, a mult év végén súlyos betegségnek esett áldozatul. Rott József, elhunyt kártársunk emlékét mindig tisztelőben fogjuk tartani és Önök bizonyosan csatlakoznak mely gyászunkhoz és ennek ünnepies kifejezést is fognak adni.“

Az évi jelentésből látjuk, hogy az életbiztosítási osztály díjtartaléka 1896. évi december 31-én 3,682,783 frt 61 krral 48,914,760 frt 37 krral emelkedett. Az ugyanakkor érvényben volt életbiztosítási tőke összegek 189,549,380 frt 95 krt tettek ki, míg az év folyamán bevett díjak 7,887,184 frt 57 krra rugtak. **A tűz és szállítmány-biztosítási ágakban a díj- és illeték bevétele 11,660,231 frt 19 kr volt; miből 4,694,768 frt 19 kr viszontbiztosításra fordított, ugy, hogy e tiszta díjbevétele 6,965,463 frt 76 krra, mely összegből 3,315,061 frt 39 kr mint díjtartalék minden tehertől menten, a jövő évre vitetett át. A jövő években esedékessé váló díjkötelezvények összege 31,896,255 frt 27 krra emelkedett.**

Károkkért a társaság 1896-ban 9,890,288 frt 47 krt folyósított. Ehhez hozzáadva, az előbbi években teljesített kárfizetéseket a társaság alapítása óta károk fejében 291,247,887 frt 35 krral igen tekintélyes összeget fizetett ki. Ebből a kárterítési összegből hazánkra 54,452,856 frt 37 kr esik mely összeget a társaság 166,000 káresetben fizetett ki.

A nyereségtartalékok közül, melyek összesen 6,554,104 frt 64 krra rugnak, különösen kiemelendők: az alapszabályszerinti nyereségtartalék, mely 2,625,000 frt-ot tesz ki, az értékpapírok arfolyamigadozása és fedezetére alakított tartalék, mely dacára annak, hogy e czélra egy 500,000 frotos külön tartalék áll fenn, az évi nyereségből kihalított 280,000 frttal 3,849,104 frt 64 krra emeltetett fel és tovább a 80,000 frtra rugó kétes követelések tartaléka. — Ezekon kívül fennáll még egy 120,000 frt-ot kitevő külön alap, melynek az a rendeltetése, hogy az életbiztosítási osztályban a kamatlab esetleges csökkenését kiegyenlítsse.

A társaság összes tartalékjai és alapjai, melyek elsőrangú értékekben vannak elhelyezve az ideai átutalások folytán 61,051,211 frt 83 krról 66,174,010 frt 30 krra emelkedtek. Ezen értékből több mint 18 millió magyar értékekre esik.

Ezen alkalommal felemlítendőnek tartjuk, hogy a cs. és kir. felsőcs. uralkodó család magán és alapítványi uradalmanak Magyar-, Cseh-, és Morvaországban levő összes épületei, leltári készletei és terményei, valamint gyári tűz ellen a trieszti általános biztosító társaságnál (Assicurazione Generali) és a természetmennyek jég ellen az Assicurazione Generali leányintézeténél, a Magyar jég és viszontbiztosító részvénytársaságnál hosszú időre lettek biztosítva.

Melyek a talaj legfontosabb alkotórészei.

Ha a gazda sikert akar elérni, ösmernie kell talaját, tudnia kell, miből van az összetéve, melyek annak legfontosabb alkotórészei, mit és mennyit vesz el abból az azon fejlődő növényzet, mit kell annak következtében visszapótolnia, hogy a talajt alkotó hasznos részek idők folytán megue apadjanak.

Tudnia kell mindenképp azt, hogy minden növény nitrogént, foszfort, kálit és meszet szükségel legnagyobb mennyiségben fejlődéséhez, s hogy ezen anyagokat legnagyobb részt a talajból vonják el a növények, s ezek a nitrogénnek egy részét fedezik a levegőből, azt is leginkább csak a pillangós virágnak, nevezetesen a lóhere, luczerna félék. Ha tehát ezen most említett tápláló anyagokat gyökereik segítségével a talajból vonják el a növények így kétségkívül ezek a talajnak legfontosabb alkotórészei gazdai szempontból. Ösmernük meg tehát ezeket egyenként.

A posporsav a növények egyik legfontosabb tápláló anyaga különösen a magvakban van igen jelentékeny mennyiség belőle. A különböző növények magyarholdankint

12-40 kg. foszfort vonnak el a talajból. Minthogy pedig a foszphorsav a talajalkotó közetekben igen csekély mennyiségben fordul elő, a növények fejlődésére pedig elkerülhetlenül fontos és semmi mással nem helyettesíthető, a természetet növények foszphorsav tartamát, s ha állandóan jó terméseket akarunk biztosítani, gondoskodni kell, hogy a trágya megfelelő mennyiségű foszphorsavat is tartalmazzon. Ha a gazdaság úgy van bereendezve, hogy a foszphorsavban gazdagabb termények, nevezetesen a magvak nagyobb része piacra értékesítetik, úgy az istállótrágya — ha csak nagyobb mértékben nem etetünk sok foszphorsav tartalmú repce pogácsát, malátacsirát, korpát stb. — nem lesz elegendő talajunk termőképességének feutartására, s az esetben okvetlenül be áll ennek a szüksége, hogy szuperfoszfátokkal pótoljuk a foszphor hiányt ellenkezőleg a természet átlag évről-évre csökkenni fog. A magyarországi talajok legnagyobb része pedig tényleg foszphor szegény, mert évtizedek óta visszük óriási mennyiségben buzánkat külföldre, anélkül, hogy bármiként is gondoskodtunk volna a foszphor veszteség pótlásáról. Innét van azután, hogy Magyarországon hektáronként átlag csak 15-17 hektoliter buza terem, ellenben Dániában 32. Angolországban 26 1/2, Németalföldön 23, Belgiumban 21, sőt még Oláhországban is 14-17 hektoliter, a mi ugyan nem azt bizonyítja, hogy Oláhországban talán jobban vissza pótolják a gazdák a talajtól elvont foszphort, hanem csupán azt, hogy az Oláhországi gazdagabb talajok még nincsenek annyira kiszípolozva mint a magyarországiak.

A kálium a növénynek ép úgy életfeltételét képezi mint a foszphorsav, de a talajnak nem oly értékes alkotórésze mert többnyire elegendő mennyiség foglaltatik benne. Másrészt pedig az istálló trágyában is nagyobb mennyiség foglaltatik mint a foszphorsav. Van azonban egy néhány u. n. káli növény, a melyek igen nagy mennyiségű kálit igényelnek, a minő a répa, burgonya, szőlő, dohány és a komló. Belterjesebb gazdaságokban ezen növények hozamát mesterséges káli — sók — kén-savas-káli, kainit stb. alkalmazásával is fokozzák, sőt itt-ott foszphor trágyák mellé is alkalmazzák. Tudni való azonban, hogy a fahamu is jelentékeny mennyiségű kálit tartalmaz, s rétek trágyázására ez is megfelelő, különösen valamely foszphortrágyával keverten alkalmaztatik.

Különösen nagy mennyiségű mészre van szükségük a leveles növényeknek, így a hereféléknek, luczernának, dohánynak, borsónak stb. s ezeket mésznövényeknek is nevezik. Az itt fel nem sorolt növények részére az istálló trágyával elegendő meszet juttatunk a talajba a mely különben is többnyire nagyobb mennyiséget tartalmaz; az említett növények termését azonban igen jelentékenyen fokozza a mész trágyázás a mely czélra az u. n. trágya gipszet szokás használni. Figyelembe veendő azonban az is, hogy némely vidék talaja általában véve mész szegény itt-ott annyira hogy a takarmány félékben sem lévén elég mész, az állatok lágy csontnak lesznek, avagy a csontalapat hiányos fejlődése miatt, a legjobb takarmányozás dacára kicsinyek maradnak. Ilyen vidékeken csak nagyon bő mésztrágyázás által lehet a bajon segíteni.

Az említettekön kívül még a humusz is igen fontos alkotórésze a talajnak, a mely a növényi gyökerek elrohadása folytán keletkezik, nagyobb részt pedig az istálló trágya által vitetik oda.

Vasuti menetrend.

— Érvényes 1897. május 1-től. —

Csongrád — Fegyeház.		V. V.	V. V.
		d. e.	d. u.
Csongrádról indul	—	9.20	1.55
Gátérre érkezik	—	9.56	2.27
Fegyeházára érkezik	—	10.20	2.50
Fegyeház — Csongrád.		V. V.	V. V.
		d. u.	d. u.
Fegyeházáról indul	—	12.25	5.30
Gátérre érkezik	—	12.53	5.58
Csongrádra érkezik	—	1.25	6.30

	Fegyeházáról indul:	Czeglédről indul:	Budapestre érkezik:
Személyv.	2.55 p. éjjel	4.54 p. éjjel	7.15 p. regg.
Személyv.	6.44 » regg.	9.26 » regg.	10.35 » d. é.
Gyorsv.	11.06 » d. e.	12.11 » d. u.	1.25 » d. u.
Személyv.	2.55 » d. u.	4.44 » d. u.	6.50 » á. u.
Gyorsv.	5.21 » d. u.	6.26 » d. u.	7.40 » este.
Budapestről indul:		Czeglédről indul:	Fegyeházára érkezik:
Gyorsv.	8.15 » d. e.	9.35 » regg.	10.34 » d. e.
Személyv.	8.30 » d. e.	10.40 » d. e.	12.11 » d. u.
Gyorsv.	2.30 » d. u.	3.1 » d. u.	4.51 » d. u.
Személyv.	4.25 » d. u.	6.44 » d. u.	8.17 » este.
Személyv.	7.— » este	9.34 » este.	11.13 » éjjel
Személyv.	10.35 » éjjel.	12.54 » éjjel.	2.38 » éjjel
Fegyeházáról indul:		Szegedre érkezik:	
Személyvonat	5 ó. 57 » regg.	7 ó. 42 » regg.	
Gyorsvonat	10 ó. 35 » d. e.	11 ó. 40 » d. e.	
Személyvonat	12 ó. 15 » d. u.	1 ó. 47 » d. u.	
Gyorsvonat	4 ó. 52 » d. u.	5 ó. 53 » d. u.	
Személyvonat	8 ó. 21 » este	10 ó. — » este.	
Személyvonat	11 ó. 23 » éjjel	1 ó. — » éjjel.	
Személyvonat	2 ó. 46 » éjjel	4 ó. 20 » éjjel.	
Szegedről indul:		Fegyeházára érkezik:	
Személyvonat	1. ó. 01 p. éjjel	2 ó. 45 p. éjjel	
Személyvonat	4 » 55 » regg.	6 » 39 » regg.	
Gyorsvonat	10 » — » d. e.	11 » 04 » d. u.	
Személyvonat	1 » 14 » d. u.	2 » 45 » d. u.	
Gyorsvonat	4 » 12 » d. u.	5 » 20 » d. u.	
Személyvonat	5 » 20 » d. u.	7 » 23 » d. u.	

Nyiltér

E l s ő  **magyar**

gyapjúmosó és bizományi részvénytársaság

BUDAPEST, KÁRPÁT-UTCZA 9 SZÁM.

ALAPÍTOTT 1868-BAN

A gyapjúnyírás közeledtével a t. cz.

gyapjútermelők és gyapjúkereskedők figyelmét a kitűnő hirmévek örvendő, gépberendezést és mosási rendszert tekintve a technika legmagasabb fokán álló

gyapjúmosó gyárunkra

irányítjuk. Évek során át nyert tapasztalatok alapján, hazánk gyapjútermelői annak belátására jutottak, hogy nemcsak legelőnyösebb értékesítés, hanem a nyáj kimélése miatt is legezlszerűbb a gyapjút szirban lenyírni és nyári mosás után értékesíteni. A gyárilag mosott gyapjunak — mint felgyártmány — nagy kelendősége, nemkülönben kiterjedt összekötéseink és szakmeretünk által gyors és kedvező értékesítésre vagyunk képesítve.

Kimerítő programmal és felvilágosítással kívánatra készséggel szolgálunk. Az összes küldeményeket czégünkhez Budapest-Lipótvárosi pályaudvarhoz kérjük czimeztetni.

Az igazgatósg.

Városi irodánkban **Naugbauer Gyula** urnál (Dohány-utca 1. sz.) felvilágosítások szintés szívesen nyujtatnak. (Utányomás nem díjaztatik.)



Specialista s érvkötőkben

Műlabak

műkezek, orthopaediai, műfüzők (elnöttek és hanyag testtartásnak részére) nyújtó és járó gépek, valamint mindennemű csász. és kir. szabaldalmazott

s érvkötők

BUDAPEST, IV. Koronaherczeg-utca 17.

orvos sebészeti műszerek és orthopaediai készülékek gyárbán.

Gyár villamos berendezéssel IV. Rostély-utca 15. sz.

Nagy képes árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve küldetnek.

Szegényebb sorsuaknak részletfizetésre is készíttetnek gépek.

A MAGYAR MEZŐGAZDÁK SZÖVETKEZETE, BUDAPEST ALKOTMÁNY-UTCZA 31.



Kizárólagos magyarországi képviselője az eredeti

VERMOREL-féle

ECLAIR

francia gyártmányú

peronospora

permetezőknék.

Ára darabonként 21 forint csomagolással.

Az előrelátható tömeges tavaszi megrendelésekből kifolyólag — késések elkerülése czéljából — kérjük kútonösen az »ECLAIR« permetező megrendeléseket előjegyzés végett mielőbb hozzánk juttatni.

Hosszú évek tapasztalata után bebizonyult, hogy e permetezőgép határozottan a legkitűnőbb és tartósságánál fogva a legolcsóbb permetezőgép is, mely eddig minden versenyen az első díjat nyerte el.

Rézgálicz 30 frt mmja.

A Jegeczes „AZURIN“ 1 frt 25 kr klgrja.

Raffiaháncs 48 kr klgrja.



VALÓDI PÁRISI HALHÓLYAG
ÉS
GUMMI
tuczatja 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 és 8 frt.
Világhírű cég. Alapított 1881-ben.
Megrendelési cím:
REIF J. különlegesség,
WIEN, I., Brandstätte 3.
Árjegyzék ingyen zárt borítékban.



Iparosok és  gazdák figyelmébe

ajánljuk

LOCOMOBILFÜTÉSHEZ

kitűnően alkalmas

salgótarjáni és petrozsényi

darabos, koczka- és dió-szenünket valamint

AKNASZENÜNKET

kazánfűtéshez.

Gyors és pontos szállítás.

A salgótarjáni kőszénbánya részvény-társulat igazgatósága

Budapest, V.. József-tér 14.

FŐNYEREMÉNY
esetleg
500.000 márka.

Szerencse-jelentés!

FŐNYEREMÉNYEKERT
az állam
kezeskedik.

Meghívás a Hamburg állam által biztosított pénzsorsolási nyeremény — esélyeire való részvételre, melyben

11 millió 349.325 márkát
mulhatlanul nyerni kell.

Ez előnyös pénzsorsolás eredményei, melyben tervszerűen csak 118.000 sor-jegy foglaltik a következők:

Legnagyobb nyeremény esetleg 500.000 márka.

Prémia	300.000 márka.	26 nyer. á	10.000 márka.
1 nyeremény	200.000 "	56 " "	5000 "
1 " "	100.000 "	106 " "	3000 "
2 " "	75.000 "	206 " "	2000 "
1 " "	70.000 "	812 " "	1000 "
1 " "	65.000 "	1518 " "	400 "
1 " "	60.000 "	40 " "	300 "
1 " "	55.000 "	140 " "	200 "
2 " "	50.000 "	36952 " "	154 "
1 " "	40.000 "	9959 " "	134,104.100 "
1 " "	30.000 "	9351 " "	73,45.21 "
2 " "	20.000 "		
		Összesen 59,180 nyeremény,	

mely rövid néhány hó alatt hét osztályban biztosan eldől.

Az első osztályú főnyeremény 50.000 márka, mely a második osztályban 55.000 márka, harmadikban 60.000 márka, a negyedikben 65.000 márka, az ötödikben 70.000 márka, a hatodikban 75.000 márka, a hetedikben 200.000 márkára növekszik és így a 300.000 márkás prémiával 500.000 márka lehet.

A első nyeremény-sorsolásra, hivatalosan van megállapítva:

egy egész eredeti sorsjegy ára csak	3 frt 50 kr.
egy fél " " " "	1 " 75 "
egy negyed " " " "	— " 90 "

A megtörtént húzás után minden résztvevőnek, felszólítás nélkül, nyomban megküldöm a hivatalos sorsolási jegyzéket. — Sorsolási tervet az állam czimerrel ellátva, melyből a betétek és a nyeremény felosztások mind a hét osztályra megtudható, előre küldök díjtalanul. A nyeremény pénzek kifizetése és szétküldése közvetlenül tőlem történik az érdekeltekhez, pontosan és szigorú titoktartás mellett.

Megrendelések posta-utalvánnyal vagy utánvétellel kéretnek.

Megbizásokat a küszöbön álló pénzsorshuzásra, tehát azonnal, de legkésőbb

FOLYÓ ÉVI MÁJUS HÓ 20-IG kiki bizalommal forduljon

HECKSCHER JÓZSEF bank- és váltó üzletéhez
HAMBURGban.

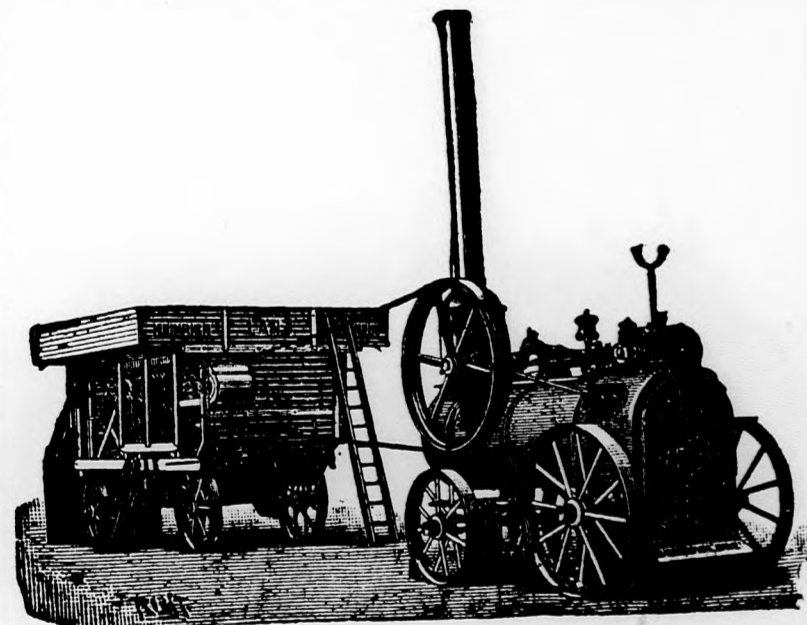
Drössler Károly

cs. és k. szab. gazdasági gépgyár, vas és érczöntőde

Budapest. VI. Váci-körut 59. sz.

Alapított

1866-ban.



Ajánlja saját gyártmányú legkitűnőbb kivitelű szabadalmazott gőzcséplőkészleteit, melyek a magyar gazdasági viszonyoknak legcélszerűbben megfelelnek és az összes gazdaságba vágó gépeit.

Kizárólagos képviselőség Magyarország részére:

LANZ HENRIK mannheimi cégtől,

mely elismert legnagyobb és legjelentékenyebb gyár gőzmozdonyok és cséplőgépekben utóbbiak háromszori légtisztításra berendezve.

Ezen készletek minden eddigi versenycsélésnél az összes versengő belföldi és angol gyártmányokat legmagasabb kitüntetéssel legyőzték. Ezek tehát a világ legjobb gőzcséplőkészletei. 20—8

Képes árjegyzékkel bérmentve, felvilágosítással készséggel szolgálunk.



TRIESTI ÁLTALÁNOS BIZTOSÍTÓ-TÁRSASÁG

ASSICURAZIONI GENERALI Nyereség- és veszteség-számla az A mérleghez. Elemi biztosítási ág 1896.

BEVÉTEL.

KIADÁS.

	forint	kr.	forint	kr.		forint	kr.	forint	kr.
I. Kárfizetések (a kárfelvételi költségekkel együtt):					I. A biztosítási alapok áthozatala a múlt évről:				
1. Tűzbiztosítás, levonva a viszontbiztosítók részét	2760961	32			1. Díjtartalék, levonva a viszontbiztosítók részét	3170600	52		
2. Szállítmánybiztosítás, levonva a viszontbiztosítók részét	998876	53			2. Tökésített nyereségtartalék	1312500	—		
3. Jégbiztosítás, levonva a viszontbiztosítók részét	17	09			3. Értékpapírok árfolyamtartaléka	107514	77		
4. Balesetbiztosítás, levonva a viszontbiztosítók részét	7971	62	3833829	56	4. Kétes követelések tartaléka	40000	—	5550615	29
II. Üzleti kiadások (levonva a viszontbiztosítók térítmenyeit):					II. Függő károk tartaléka a múlt évről (levonva a viszontbiztosítók részét):				
1. Szervezési költségek (a folyó számlán teljesen törlesztve)	27721	70			1. Tűzbiztosítás	315186	17		
2. Jutalékok	82201	69			2. Szállítmánybiztosítás	28690	06		
3. Folyó igazgatási költségek	821208	93	1671135	32	3. Jégbiztosítás	420	—		
4. Adók és illetek			521433	79	4. Balesetbiztosítás	50911	52	68237	75
III. Leírások és egyéb kiadások:					III. Díjbevétel (levonva a törlesztéseket):				
1. Leírások kétes követelésekre	2513	44			1. Tűzbiztosítás				
2. Egyéb kiadások: Járulék és kamat a hivatalkók ellátási pénztárába	70681	45	73191	89	le: viszontbiztosítás	frt 8.307.921.34			
IV. Tartalék függő károkról:					2. Szállítványbiztosítás	frt 3.387.478.93			
1. Tűzbiztosítás, levonva a viszontbiztosítók részét	407413	74			le: viszontbiztosítás	frt 2.815.397.74	4920445	41	
2. Szállítványbiztosítás, levonva a viszontbiztosítók részét	402937	98			3. Balesetbiztosítás (levonva a viszontbiztosítók részét)				
3. Jégbiztosítás, levonva a viszontbiztosítók részét	501	—	810552	72	IV. A tőkebefektetések hozadéka:				
V. A biztosítási alapok állása a számadási év végén:					1. Kölcsön- és leszámítási kamat további hitelintézeteknél és takarékpénztáraknál eszközölt betétek kamata	34350	23		
1. Díjtartalék	2955475	85			2. Jelzálogkövetelések kamatai	4000	—		
a) Tűzbiztosítás, levonva a viszontbiztosítók részét	359585	51	3315061	39	3. Értékpapírok kamata	20047	71		
b) Szállítványbiztosítás, levonva a viszontbiztosítók részét	1312500	—			4. Ingatlanok tiszta hozadéka	52126	20	298514	14
2. Tökésített nyereségtartalék	10669	44			V. Egyéb bevételek:				
3. Értékpapírok árfolyamtartaléka	40000	—	2388160	44	1. Kötvényilletékek	517744	15		
4. Kétes követelések tartaléka			14719	84	a) Tűzbiztosítás	16163	96		
VI. A balesetbiztosítási tárcának viszontbiztosítása			829178	76	b) Szállítványbiztosítás	1350	35	535263	46
VII. Évi üzleti nyereség					c) Balesetbiztosítás			8145	67
			13590310	71	2. Könyvszerű árfolyam nyereség értékpapírokon				
Összesen								1390340	71

Nyereség- és veszteség-számla a B mérleghez. — Életbiztosítási ág. (1896).

	forint	kr.	forint	kr.		forint	kr.	forint	kr.
I. Caedekes biztosítások és járadékok fizetése:					I. A biztosítási alapok áthozatala a múlt évről:				
1. Halálesetre szóló és vegyes biztosítások, levonva a viszontbiztosítók részét	276300	03			1. Díjtartalék (levonva a viszontbiztosítók részét)	4100598	56		
2. Elélesi esetre szóló biztosítások, levonva a viszontbiztosítók részét	59328	04			2. Díjtartalék (levonva a viszontbiztosítók részét)	3431378	20		
3. Járadékfizetések	14460	35	3501688	42	3. Külön tartalék a kamatláb esetleges hanyatlásának kiegyenlítésére	40000	—		
II. Fizetések visszavásárolt könyvekért, levonva a viszontbiztosítók részét			448740	29	4. Tökésített nyereségtartalék	1312500	—		
III. Osztalékfizetések biztosítottaknak			161122	09	5. Értékpapírok árfolyamtartaléka és kiegészítő tartalék	175496	67		
IV. Üzleti kiadások (levonva a viszontbiztosítók térítmenyeit):					6. Kétes követelések tartaléka	40000	—		
1. Szervezési költségek (a folyó számlán teljesen törlesztve)	28174	94			7. A biztosítottak osztalékalapja	756508	92	49135482	35
2. Szervezési költségek (a folyó számlán teljesen törlesztve)	379069	12			II. Függő károk tartaléka a múlt évről (levonva a viszontbiztosítók részét)			472876	44
3. Folyó igazgatási ügyek	57103	72			III. Díjbevétel				
4. Behajtási jutalékok	10184	81			1. Halál esetre szóló és vegyes biztosítások				
5. Orvosi költségek	6024	42	1199887	15	levonva a viszontbiztosítási díjat	7400183753			
6. Adók és illetek			86109	23	2. Elélesi biztosítások	31425603		6735927	45
V. Leírások és egyéb kiadások: Leírások kétes követelésekre és ingatlanra			7288	14	3. Járadékfizetések	200677		682584	71
VI. Függő károk tartaléka:					IV. A tőkeberuházások hozadéka:				
1. Halálesetre szóló és vegyes biztosítások, levonva a viszontbiztosítók részét	323472	90			1. Kölcsön- és leszámítási kamatok, valamint a hitelintézeteknél és takarékpénztáraknál levő betétek kamatai	10519	72		
2. Elélesi biztosítások, levonva a viszontbiztosítók részét	176318	02	506400	30	2. Kötvényekre adott kölcsönök kamatai	215191	23		
3. Járadékfizetések	4609	38			3. Jelzálogkölcsönök kamatai	12099	69		
VII. A biztosítási alapok állása a számadási év végén:					4. Értékpapírok kamatai	1693174	53		
1. Díjtartalék					5. Ingatlanok tiszta hozadéka	20506	35	2273451	52
a) Halál-, szóló és vegy. bizt. lev. a viszontbiztosítók részét	frt 40.713.609.93				V. Egyéb bevételek:				
b) Elélesi biztosítások, levonva a viszontbiztosítók részét	4.612.967.12				1. Kötvényilletékek	47877	98		
c) Járadékfizetések	1.431.362.44		46787929	49	2. Egyéb üzemi bevételek	55857	71		
2. Díjtartalék					3. Könyvszerű árfolyamnyereség értékpapírokon	778947	53	882683	22
a) Halál-, szóló és vegy. bizt., levonva a viszontbizt. részét	1.880.561.90				Összesen			6035925	25
b) Elélesi biztosítások, levonva a viszontbiztosítók részét	123.255.98		200620	88					
3. Külön tartalék a kamatláb esetleges hanyatlásának kiegyenlítésére	120000	—							
4. Tökésített nyereségtartalék	1312500	—							
5. Értékpapírok árfolyamtartaléka és kiegészítő tartalék	253444	20	53421091	40					
6. Kétes követelések tartaléka	40000	—	627698	23					
7. A biztosítottak osztalékalapja	62036	83	60335325	25					
VIII. Évi üzleti nyereség									
Összesen									

Az ASSICURAZIONI GENERALI vagyonállása 1896. december 31-én.

VAGYON.

TEHER.

Folyó szám	A tétel neve	A		B		Összesen		Folyó szám	A tétel neve	A		B		Összesen	
		forint	kr.	forint	kr.	forint	kr.			forint	kr.	forint	kr.	forint	kr.
1	A részvényesek adólevelei a tőke be nem fizetett részéről	1837500	—	1837500	—	3675000	—	1	Alaptőke	2625000	—	2625000	—	5250000	—
2	Ingatlan birtok	—	—	4655000	—	4655000	—	2	Tökésített nyereségtartalék	1312500	—	1312500	—	2625000	—
	a) Városi ingatlanok	—	—	—	—	—	—	3	a) Tartalék alap az értékpapírok árfolyam ingadozásának fedezésére	105660	44	2033444	20	3069904	61
	b) Mezőgazdasági birtokok	1277600	—	—	—	1277600	—	4	b) Kiegészítő tartalék	—	—	50000	—	50000	—
3	Gazdasági termények	136155	11	—	—	136155	11	5	Tartalék alap kétes követelések fedezésére	40000	—	40000	—	80000	—
4	Építés alatt álló intézeti ház Prágában	—	—	925089	91	92089	91		a) Díjtartalék folyó biztosításokra az A mérlegben	3345061	39	—	—	3315061	39
5	Építés alatt álló intézeti ház Milánóban	—	—	15564	72	15564	72		b) Díjtartalék a B mérlegben	—	—	46787929	49	46787929	49
6	Kölcsönök a társaság életbizt. kötvényeire	—	—	5690988	18	5690988	18		c) Külön alap a kamatláb esetleges hanyatlásának kiegyenlítésére	—	—	2006820	88	2006820	88
7	Kamatok jelzáloglag biztosított tőke-kölcsönök ingatlanokra	80000	—	2081659	45	3161659	35		Tartalék függőben levő kárfizetésekre	810852	72	—	—	81852	72
8	Kölcsönök értékpapírokról	267501	60	—	—	267501	60		az A mérlegben	—	—	506400	30	506400	30
9	Állam- és más értékpapírok	4128756	08	40925803	18	45054559	26		az B mérlegben	—	—	—	—	—	—
10	Folyó kamatok	128021	93	257407	14	385432	07		Összesen	18912113	42	59673761	31	73585874	73
11	Váltók a tárcában	263938	26	—	—	263938	26								
12	Rendelkezésre álló pénzek hitelintézeteknél és takarékpénztáraknál	1488366	22	129254	13	1617610	35								
13	Készpénz az intézet igazgatóságánál és fiókjainál	326855	97	34428	11	361284	08								
14	Maradvány a viszontbiztosítók számláiból	259733	12	42047	69	301780	81								
15	Maradvány az intézet fiókjainak számláiból	114399	82	222805	20	1872005	02								
16	Maradvány a B mérleg folyó számlájából	551146	17	—	—	551146	17								
17	Adósság különböző címek alatt	86069	84	14818	05	300887	89								
	a) Letétek kezesség és biztosíték gyanánt	172076	30	1831395	55	3553471	85								
	b) Letét Goldschmied alapítvány	3000	—	—	—	3000	—								
	c) Besso József alapítvány	600	—	—	—	6000	—								
	d) Calabi R. alapítvány	3000	—	—	—	3000	—								
18	Butorzat és vasszekrények a társaság összes hivatalában, cégablak, papir- és nyomtatvány az összes raktárakban	—	—	—	—	—	—								
19	Előlegezett jutalékok és szervezési költségek	—	—	—	—	—	—								
	Összesen	13912113	42	59673761	31	73585873	73								

A cs. kir. szab. Assicurazioni Generali központi igazgatósága Triestben.
Besso József, Besso M., Dr. Bozza Camillo, Báro Bruck Ottó, Romanin-Jacur Manó, Báro Morpurgo József, Segré V.
 A vezértitkár: **Richetti Odón.**
HEGEDÜS SÁNDOR, igazgató-tanácsos.
Magyarországi vezérigazgató: Steinhardt, Poór.
 Az intézet hivatalos helyiségei Budapesten, Dorottya-utca 10. szám alatt, az intézet saját házában.

Bővebb zárszámadási jeleket az alanti ügynökségnél kaphatók. Ugyanott felvilágosítások a legnagyobb készséggel adnak és élet-, tűz-, szállítvány és üvegbiztosítások az Assicurazioni Generali jégbiztosítások a Magyar jég és viszontbiztosító részv. társaság és baleset elleni biztosítások az Első o. ált. baleset ellen biztosító társaság számára a legelőnyösebb feltételek és legolcsóbb díjak mellett fogadtatnak el.

A csongrádi ügynökség **ROSENBERG EDE és HALASZ IGNÁCZ** ügynökök.

Nyomatott Szilber János könyvnyomdájában Csongrádon.